

«Бекітемін»
«Бану-Тұркеш» бөбекжай
балабакшасы » ЖШС

ментерушісі

Б.С.Умирзакова

**МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ
ЖӘНЕ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ
БАҒДАРЛАМАСЫ НЕГІЗІНДЕ
2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН ҰЙЫМДАСТАРЫЛҒАН
ІС-ЭРЕКЕТТИҚ ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ
«БӘЙТЕРЕК» ересек тобы**

**МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ
ЖӘНЕ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ
БАҒДАРЛАМАСЫ НЕГІЗІНДЕ
2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН ҰЙЫМДАСТАРЫЛҒАН
ІС-ЭРЕКЕТТІҚ ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйттерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2023 жыл қыркүйек айы

Ұйымдастырылған іс-эрекет	Ұйымдастырылған іс-эрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>баланың денсаулығын сақтау және нығайту, дene шынықтыруға қызығушылықты арттыру, денсаулық сақтау технологиясын қолдана отырып, қимыл біліктегі мен дағдыларын қолдануға баулу:</p> <ul style="list-style-type: none">- балалардың қимыл әрекеттерін ұйымдастырудың әртүрлі нысандарында қымылдарды дұрыс орындау біліктегі мен дағдыларын қалыптастыру;- дene шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу;- ойын барысында, ойын жабдықтарын қолдануда қауіпсіздік ережелерін сақтауға дағдыландыру;- таныс ойындарды ұйымдастыруда дербестік танытуға баулу, ойындарда физикалық қасиеттерді; жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілікті дамыту;- балалардың доптармен, қозгалатын ойыншықтармен, күрсаулармен ойындарын қолдау, дene шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру;- денсаулық үшін ұйқының, гигиеналық шаралардың, қымылдардың, шынығудың пайдасы туралы түсініктерді кеңейту;- балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін бақылауға баулуды жалғастыру;- тамақтанар алдында, дәретханага барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету;- ұқыпты тамақтану дағдыларын жетілдіру: тамақты аз-аздан алып, асықпай шайнау, тамақтан ішкенде сөйлемеу, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдануға үйрету.
Сөйлеуді дамыту	<p>инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып, әлеуметтік ортада ауызша қарым-қатынас жасау, диалог құру дағдыларын қалыптастыру:</p> <ul style="list-style-type: none">- ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау арын қалыптастыру;- фольклорға, балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту;- дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру;- артикуляциялық аппаратты одан әрі жетілдіру;- сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдануға баулу;

	<ul style="list-style-type: none"> - сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету; - диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға үйрету, тыңдаушылар үшін түсінікті сұрақтар қою және жауап беру.
Көркем әдебиет	<p>балалардың жастарына сәйкес көркем шығармалар оқу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылықта баулу; - әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырылған таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге үйрету; - балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру; - сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға ынталандыру.
Математика негіздері	<p>математикалық, конструктивтік ойлау дағдыларын, танымдық қызығушылықтарын, экологиялық білім негіздерін қалыптастыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттардың жиыны туралы түсініктерді қалыптастыру; - 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атаяу; - сандарды реті бойынша атауға «Нешінші?», «Саны бойынша қайсысы?» сұрақтарына жауап беруге үйрету; - заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру; - балаларды геометриялық пішіндерді дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш танып, атаяй білуге үйрету; - кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтауға баулу; - тәулік бөліктері таңертең, күндіз, кеш, түн олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері туралы түсініктерін қалыптастыру; - Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын кеңейту, бақылау қүнтізбесінде ауа райын белгілеу, соған сай киінуге үйрету; - өсімдіктер, оларға күтім жасау туралы ұғымды дамыту, - табиғаттағы қарапайым тәртіп ережелерін сактау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру.
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, онымен санасу, жеке басын құрметтеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру; - балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру; - қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту; - ересектердің еңбегі туралы білімді жетілдіру; - Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту.
Сурет салу	инновациялық әдістер мен технологияларды қолданып, шығармашылық дағдыларды, эстетикалық талғамды дамыту және қалыптастыру:

	<ul style="list-style-type: none"> - қылқаламды, қаламды дұрыс ұстауды олармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіруге талпындыру; - жеке заттарды, көгөністер мен жемістерді, ойыншықтарды салуға үйрету; - сурет салуда әр түрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты дамыту; - заттардың пішіні; дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді қалыптастыру; - заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сыйығынан шықпай ырғакты түрде бояуға машиқтандыру.
Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - ермексаз, сазбалышықтан әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеуге үйрету; - балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру; - мұсінделген заттың, фигуралардың бетін тегістеуге машиқтандыру.
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілеті, қиялды дамыту; - қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру; - текshedен дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қызығушылықты, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді қиындауға үйрету; - дайын пішіндерді қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру; - балалардың шығармашылық қиялын дамыту; - жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылымдардың бөлшектерін ажырату; текше, пластина, кірпіш, блоктарды атай білуге үйрету; - қағаздан құрастыруға: қағаздың парагын ортасынан бұктең, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білуге машиқтандыру; - шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, және заттарды өзбетінше таңдал ойдан жасауға баулу.
Музыка	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музыканы тыңдау мәдениетін сақтау, музыкалық шығармаларды аланадамай соңына дейін тыңдауға әдеттендіру; - балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру; - би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру; - таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдануды үйрету; - әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету; - шеңбер бойымен қол ұстасып жүргүре, музыкалық фразаларға сәйкес қимылдарды өзгертуге баулу.

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ ЖОСПАРЫ
ЖӘНЕ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ МЕН ОҚЫТУДЫҢ ҮЛГІЛІК ОҚУ
БАҒДАРЛАМАСЫ НЕГІЗІНДЕ
2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНА АРНАЛҒАН ҮЙІМДАСТАРЫЛҒАН
ІС-ЭРЕКЕТТІҚ ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйтерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2023 жыл қазан айы

Үйімдастырылған қызмет	Үйімдастырылған қызметтің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Қимыл-қозғалыстың негізгі түрлерін жетілдіру: бағанда бір-бірден жүру, секірумен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, дұрыс қалыпта болу; қалыпты жүгіру; бағанда бір-бірден, әр түрлі бағытта майда және кең қадаммен жүгіру; онға, солға бұрылыштармен орнында секіру; допты бір-біріне төменин лақтыру және қағып алу (1,5 метр қашықтықта); көлденең тақтада, орындықта төрттағандап еңбектеп өту; сызық бойымен, арқанмен, тақтамен жүру; басқа қап киіп заттардан аттап өту, аяқ ұшымен тұрып тепе-тендікті сақтау, қолды жоғары көтеру; колоннамен бір-бірден сапқа тұру</p> <p>Мектеп жасына дейінгі балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы балалардың физикалық белсенділігіне уақыт бөлу. Қимылды ойындар, дербес қимыл-қозғалыс белсенділігі, физикалық минуттар, шынықтыру процедурасы, музыкамен жаттығулар, спорттық ойын элементтері, дене шынықтыру мерекесі мен ойын-сауық және т. б.</p>
Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет	<p>Дауысты және дауыссыз дыбыстардың дұрыс айтылу дағдыларын бекіту бойынша жұмысты жалғастыру, шуыл, ызың және сонорлық (р, л) дыбыстардың айтылуын пысықтау. Балалардың сөздіккорын адамдардың кәсіпперін, заттардың бөліктері мен бөлшектерінің атауларын, заттардың сапасы мен қасиетін білдіретін зат есімдермен байыту. Тілдік сөздік қорға сөздерді жалпылама мағынамен енгізу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сурет үлгісі мен мазмұны бойынша әңгіме құрастыру, шағын ертегі мен әңгімені қайталап айту қабілетін дамыту.</p> <p>Балаларды әртүрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Әңгіме, ертегі мазмұнын атауларымен салыстыру қабілетін дамыту. Ересектермен және құрдастарымен өзара әрекеттесу дағдыларын қалыптастыру.</p>
Қазақ тілі	<p>Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, оларды есте сақтауға және дұрыс айтуға үйрету. Заттардың белгілерін, санын, әрекеттерін білдіретін сөздерді айтуға үйрету.</p> <p>Күні бойы мемлекеттік тілді менгеру мақсатында педагогке балалармен бірге тәрбиеленушілердің балалар қызметтінің әртүрлі түрлерінде ауызша үйлесімді сөйлеуін дамыту, сондай-ақ қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрімен таныстыру, белсенді сөздікті байыту, сөйлеу нормасын, қарым-қатынас мәдениетін менгеру ұсынылады</p>
Математика негіздері	<p>Математикалық ойлау негіздерінің дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Жиынтық: жұптарды салыстыру негізінде олардың тендігін немесе теңсіздігін анықтау арқылы көптеген заттарды салыстыру дағдыларын дамыту. Топтарды салыстыру: бір-көп, бір және екі, екі және үш, төрт,</p>

	бес. 5 шегінде тікелей және кері есепте жаттығу. Биіктігі мен қалыңдығы бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Балаларды геометриялық фигуralарды (шеңбер, шаршы, үшбұрыш) және геометриялық денелерді (текше, доп, цилиндр) тану және атау қабілетімен таныстыру. Дене бөліктерінің орналасуын бағдарлай білуге үйретуді жалғастыру. Құннің бөліктерін атау және тану дағдыларын қалыптастыру – таң, күн, кеш, тұн.
Коршаған ортамен танысу	Күзгі маусымда табиғатты бақылау дағдыларын жетілдіру және табиғат күнтізбесінде бақылау нәтижелерін белгілеу мүмкіндігі. Балалардың бөлме өсімдіктері, олардың айырмашылығы туралы білімін байыту. Табиғат бұрышында бөлме өсімдіктеріне құтім жасау ережелері туралы білімді қалыптастыру. Үй жануарлары мен жабайы табиғат, сыртқы түрі, қозғалу тәсілі, күзгі маусымда қоректену (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, тұрағы, қоректену) және оларды қысқа дайындау туралы түсінігін көнектізу. Отбасы, ересек отбасы мүшелерінің жұмысы туралы білімдерін жетілдіру. Үлкен және кіші отбасы мүшелеріне құрметпен және қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Айналадағы заттар, олардың қасиеттері мен мақсаты туралы түсініктерді көнектізу. Көлік құралдарын қозғалыс ортасын ескере отырып тану және атау.
Сурет салу	Бояумен бояу техникасын жетілдіру. Дөңгелек пішінді заттарды салу дағдыларын қалыптастыру. Коршаған әлемнің сұлулығына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру.
Мұсіндеу	Әр түрлі әдістерді қолдана отырып, кескіндерді мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру
Аппликация	Бұрыштарды бүктеу арқылы төртбұрыштан дөңгелек пішіндер мен тіктөртбұрыштан сопақ пішіндерді кесу, ересектердің көмегімен элементтерді желімдеу; желім, майлыш қолдану
Құрастыру	Сындарлы ойлау негіздерінің дағдыларын қалыптастыру. Үлгі бойынша құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Қағаздан құрастыруды үйрету: тікбұрышты қағазды бүйірлері мен бұрыштарын біріктіріп, екіге бүктеу. Балаларды табиғи және қалдық материалдардан қолөнер жасауға баулу.
Музыка	Фортепиано сүйемелдеуімен балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындаудағы би әуенін тыңдау, қолдың қимылымен көрсете отырып, жоғары және төмен тонмен дауысты және естуді дамыту үшін әр түрлі сипаттағы музыканы қабылдау, ән айту дағдыларын қалыптастыру Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, күні бойы ән айтуда, музыка тыңдауға, ән жаттауға, импровизацияға, музыкалық-ырғақты қимылдарға, балалардың шулы аспаптарында ойнауға және музыкалық іс-әрекеттің басқа түрлеріне уақыт бөлу; би қимылдарын, ойын музыкалық іс-қимылдарын орындау; әнді ойын қимылдарымен сүйемелдей отырып, ән мәтініне сәйкес оны көңілді және еркін орындау қабілетіне үйрету.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйтерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2023 жыл қараша айы

Ұйымдастырылған қызмет	Ұйымдастырылған қызметтің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар</p> <p>Жүру. өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдал, жан-жаққа қосалқы қадаммен жүру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, берененің бойымен жүру (қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту).</p> <p>Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдал жүгіру, сапта бір-бірден, шенбер бойымен, жыланша, шашырап жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тұра бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап енбектеу.</p> <p>Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру (жүрумен кезектестіріп 2–3 реттен 10 рет секіру) 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, онға, солға бұрылып секіру.</p> <p>Сырғанау, лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), 1,5 метр қашықтықта допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру.</p> <p>Сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары кетеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу. Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Қатарынан 4–5 рет жартылай отыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді: жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілікті дамыту.</p> <p>Спортық жаттығулар. Үш дөңгелекті велосипед тебу. Онға, солға бұрылу. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: мұрын-жұтқыншақты шынықтыру, жалаң аяқ жүру</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p>

	<p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану.</p> <p>Тілдің ғрамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде айтуға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімелеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p>
Көркем әдебиет	Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тындауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тындалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға баулу.
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тындауға, оларды дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету.</p> <p>Сөздік қоры. Кейбір тұрмыстық заттардың, жемістердің, кекөністердің, жануарлардың, құстардың атауларын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің ғрамматикалық құрылымы. 2–3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдерді түсіну қабілетіне үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Қарапайым сөйлем құра білуге, қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.</p>
Математика негіздері	<p>Жиынтық. Жиынтықтың әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы білімін жетілдіру.</p> <p>Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, «Қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Геометриялық фигуруларды: дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш және денелерді: куб, шар, цилиндрді танып, атай білуге үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық өрекшеліктері мен реттіліктері туралы ұғымдарын кеңейту.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтесу.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Еңбекке баулу. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы</p>

	<p>орындау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Баланың моральдық нормаларды сақтауға (және бұзуга) жеке көзқарасын қалыптастыруға ықпал ету: өзара көмек, ренжіген адамға жана шырлық және құқық бұзушының әрекеттерімен келіспеу. Отан – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілік пен мақтаныш сезімдерін ояту. Мемлекеттік мерекелерге қатысуға үйрету. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелуе.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Қолік түрлері, жол бөліктегі (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол) туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) көнегіту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу, соған сәйкес кийнү.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту.</p> <p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозгалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің енбегі туралы ұғымдарын көнегіту.</p>
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру.
Мұсіндеу	Ермексаз, сазбалышықтан әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып мұсіндеу. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістеуге үйрету
Жапсыру	Кайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиуды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бұктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алуға үйрету.
Құрастыру	Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді қөлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылымын бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылымын бөлшектерінің көністікте орналасуын айқындау.
Музыка	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелуе.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуда үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).</p> <p>Музыкалық-ыргакты қимылдар. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Ағаш қасықтармен, сылдырмактармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қаралайым әуендерді ойнау.</p>

	<p>Билер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.</p>
--	---

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Тұркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйттерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2023 жыл желтоқсан айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар. Жұру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға) жұру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30–35 сантиметр) жұру.</p> <p>Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, салта бір-бірден, шеңбер бойымен, жыланша ирелендеп, шашырап жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тұра бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен төрттағандап еңбектеу.</p> <p>Секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта).</p> <p>Сапқа тұру, сап тұзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою. Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отырып тұру.</p> <p>Қимылды ойындар. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді: жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілікті дамыту.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: мұрын-жұтқыншақты шынықтыру, жалаң аяқ жұру</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және ұнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік қорды көнегіту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен</p>

	<p>бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдарың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде айтуға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылған танытуға баулу.</p>
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, оларды дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету.</p> <p>Сөздік қоры. Кейбір тұрмыстық заттардың, жемістердің, көкөністердің, жануарлардың, құстардың атауларын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2–3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдерді түсіну қабілетіне үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Қарапайым сөйлем құра білуге, қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы білімін жетілдіру; заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуге үйрету.</p> <p>Сан, санау. Беске дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді, қорытынды санды атауға, «Нешінші?», «Қанша болды?», «Барлығы қанша?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама. Ұзындығы, ені, қалындығы және биіктігі бойынша екі затты салыстыра білуге үйрету.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері туралы үғымдарын кеңейту</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың өсүі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру (мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боламын).</p> <p>Заттық әлем. Коршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Енбекке баулу. Топты және ойын алаңын таза ұстауға, ойыншықтарды жинауда тәрбиешіге көмектесуге баулу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Баланың моральдық</p>

	<p>нормаларды сақтауға (және бұзуға) жеке көзқарасын қалыптастыруға ықпал ету: өзара көмек, ренжіген адамға жанашырлық және құқық бұзушының әрекеттерімен келіспеу. Отан – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілік пен мақтаныш сезімдерін ояту. Мемлекеттік мерекелерге қатысуға үйрету. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Көлік түрлері, жол бөліктери (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипед, электросамокат, гироцикл, сигвейге арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу, соған сәйкес киіну.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту.</p> <p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту.</p>
Сурет салу	Қоршаған ортандың әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту
Мұсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру қасиетін қалыптастыру
Жапсыру	Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қызып алуға, бұл тәсілді жапсыруда жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды бейнелеу үшін қолдануды үйрету.
Құрастыру	Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың паралықтарынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу.
Музыка	<p>Музыка тындау. Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелуе.</p> <p>Ән айту. Мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру («ре-си» бірінші октава шегінде); қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушты дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнай білуді дамыту.</p> <p>Билер. Әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету, жеңіл, ырғакпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспектиналық жоспары**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Тұркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйттерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл қаңтар айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекет міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жұру: Сапта бір-бірден жұру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жұру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденнен 20–25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өтүге үйрету.</p> <p>Жүгіру. Тұрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні аудыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тұра бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттагандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеуді жалғастыру.</p> <p>Секіру. Секіру дағдысын дамыту: аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен, оң және сол жақта кезек-кезек секіру.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), допты бір-біріне төмennен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта).</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру дағдысын дамыту.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою. Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшени, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4–5 рет жартылай отыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді: жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілікті дамыту.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Шанамен сырғанау: тәбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен тәбешікке көтерілу, тәбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p>

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекітуді жетілдіру, әр түрлі әрекеттер кезінде сыйыс, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылық танытуға баулу.</p>
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор. Құнделікті өмірде қолданылатын адам денесінің бөліктері мен табигат құбылыстарының атауларын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Бұрын зерттелген кейбір тұрмыстық заттардың, жемістердің, көкөністердің, жануарлардың, құстардың сөздерін қайталаныз.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2–3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Педагог үлгісі бойынша ойыншықтарды сипаттауға үйрету.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен кою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың түрлерін анықтауды жүргізу.</p> <p>Шама. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі түрлі және бірдей затты салыстыра білу дағдысын жетілдіру жұмыстарын жалғастыру.</p> <p>Геометриялық фигурандар. Геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және геометриялық денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап білуге үйрету, осы фигурандардың пішіндерін зерттеуді үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен) қабілетін жетілдіру бойынша жұмысты жалғастыру.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеш», «ертең» туралы үғымдарын кеңейту.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй. Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мен мектепке барамын, мектепте қызықты, мен жақсы оқитын боламын, көп нәрсе үйренемін). Өзінің атын, тегін,</p>

	<p>жасын, жынысын атай білуге үйрету, өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелу.</p> <p>Заттық әлем. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қолік түрінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көлік) ажыратып білу, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білу.</p> <p>Еңбекке баулу. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қою. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне құтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, ауладағы гүлдерді суару, қыстайтын құстарды қоректендіру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелу. Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. Отанды сүюгө, патриотизмге тәрбиелу.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Бағдаршам белгілері, көшеде, өткелде жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің сұықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырак, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.</p> <p>Жануарлар әлемі. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p>
Сурет салу	Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа.
Мұсіндеу	Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мұсіндеу кезінде үздіп алу, қысу, тарту, басу, созу, домалату әдістерін қолдану.
Жапсыру	Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қио және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу.
Құрастыру	Қағаздан құрастыру дағдысын жетілдіру жұмысын жалғастыру: қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу,

	бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» улгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету: ақырын, қатты, баяу, жылдам.</p> <p>Ән айту. Әуенде таза айтуға, сөз тіркестерінің сонын жұмсаңтуға, сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе отырып, мәнерлеп ән айтуға үйрету; жоғары және тәмен дауыспен, дауысты және есту қабілетін дамыту үшін қол қимылдарын көрсету.</p> <p>Музыкалық-ыргакты қимылдар. Қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерте білу.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау, ересектердің әртүрлі музыкалық және шулы аспаптарда ойнаудың тыңдау қабілетін жетілдіру.</p> <p>Би. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшандық пен ептілік таныту.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспектиналық жоспары**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Тұркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйттерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл ақпан айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекет міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру. Сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап, еденинен 20–25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту.</p> <p>Жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні аудыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеп өту.</p> <p>Секіру. 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіре білуді дамыту.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысананаға, допты бір-біріне төменинен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта).</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Екеуден, үшеуден катарға тұру, бағыт бойынша түзелуге үйрету.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. Онға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары қөтеру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұғу, алға созу, қайтадан бұғу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Шанғымен жүру: шанғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шанғыны киіп, шешу</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін бекіту: баяу сөйлеу, жаңылтпаши айтуды.</p> <p>Сөздік қор. Сөздік қорын ересектердің кәсіптерін білдіретін зат есімдермен және еңбек қызметтің білдіретін етістіктермен толықтыру;</p>

	<p>сөйлеуде жиі қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, үстеулерді, көмекші сөзді қолдану.</p> <p>Сөздің грамматикалық құрылымы. Зат есімдерді сын есімдермен байланыстыра білуге үйрету, императивті көніл-күйде етістіктерді қолдануға үйрету (отыру, жүру, жүгіру).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Балалар іс-әрекетінің әртүрлі түрлерінде бала жасаған сурет, бүйім бойынша әңгімелер құра білуге үйрету</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқият тындау, кейіпкерлерге жана шырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертеңі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор. Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атаудағыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2–3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Мұғалімнің үлгісі бойынша ойыншықтарды сипаттау қабілетін дамыту</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «Қанша болды?», «Қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама. Шаманы салыстыру кезінде қабаттасу әдістерін (жоғарыда) және қосымшаларды (жанында) қолдана білуге үйрету</p> <p>Геометриялық фигуралар. Сөйлеуде сын есімдерді қолдануға үйрету, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Заттарды оң қолмен солдан онға қарай орналастыра білуге үйрету.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бұғін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Қоршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Отбасы, ересек отбасы мүшелерінің жұмысы туралы білімді жетілдіру; үлкен және кіші отбасы мүшелеріне құрметпен және қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалау.</p> <p>Заттық әлем. Айналадағы заттар, олардың қасиеттері мен мақсаты туралы түсініктерін көңейту; қазақ халқының ұлттық киімдері мен әшекейлерімен таныстыру.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Көлік түрлерін (әуе, су, жер үсті), жабдықтар мен мақсаттарға (өрт сөндіру машинасы, жедел жәрдем) байланысты көлік түрлері туралы; телефонның,</p>

	<p>компьютердің, теледидардың мақсаты және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы ажыратта білу қабілетін дамыту.</p> <p>Еңбекке баулу. Жақын адамдардың кәсіпперімен таныстыру, олардың атқаратын функцияларының мағынасын түсіну; атапаналардың кәсіпперіне деген қызығушылықты қалыптастыру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қателік жасағаны үшін ұят сезімін сезінуге үйрету; ренжіткені үшін құрбысынан кешірім сұрауға үйрету; Қазақстан Республикасының астанасы – Астана қаласы, республиканың қалалары мен ауылдарының атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы түсініктерді дамыту.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері. Бағдаршамның жарық сигналдарына сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру; жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргіншілер өткелі» жол белгісі туралы білімді қалыптастыру; балаларды жол жүрісі ережелерін саналы түрде сақтауға жеткізу; сюжеттік-рөлдік ойындарда жол жүрісі ережелерін білуді бекіту.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді салыстыру (күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p>
Сурет салу	Қазақ ою-өрнегінің элементтерін шенбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш түрінде салу: «құс қанаты», «бүршік», «қызығалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «бота көз», «ирек»; элементтердің орналасу тәртібін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау; балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы идеяларын байыту; қоңыр, қызығылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру, түстерді өзініз жасауға ынталандыру (қажетті түсті алу үшін бояуларды араластыру)
Мүсіндеу	Стек қолдануды таныстыру; стек көмегімен өрнектелген бұйымдарды безендіруге деген үмтүлісты ынталандыру
Жапсыру	Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру (киіз үй және оның жабдықтары, сандық, кебеже, текемет, киіз кілем); геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру
Құрастыру	Табиғи материалдардан жасалған бұйымдармен, қазақ халқының тұрмыс заттарымен таныстыру, олардан жасалған материалды зерделеу; табиғи материалдардан (бүршік, мақта, жұн, жіптер, асық, қағаз, былғары, кенеп, мата, астық түрлері) және қалдық (қақпак

	түрлері, пластик, қораптар, киім қыстырғыштары) материал құрастыру
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Дыбыстарды биіктігі бойынша ажырату қабілетін дамыту (жоғары, төмен шекте секста, септима).</p> <p>Ән айту. Аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айтуды үйрету (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар. Қимылдарды музыкамен үйлестіре отырып, жартылай отырып орындау, музыканың екінші бөлігіне қимылды ауыстыра білу.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Ағаш қасықтарда, маракаста, барабанда, металлофонда қарапайым әуендерді ойнау қабілетін қалыптастыру.</p> <p>Билер. Музыканың көңілді қызу табиғатын ажырата білу қабілетін дамыту, атрибуттармен би қимылдарын орындау</p>

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйтерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл наурыз айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекет міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p>Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдал, жан-жаққа қосалқы қадаммен (онға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Балалардағы тепе-тендікті дамыту бойынша жұмысты жалғастыру</p> <p>Жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындаі отырып жүгіруді қалыптастыру жұмысын жалғастыру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. Төрт тағандап еңбектеу, құрсаудан еңбектеп ету.</p> <p>Секіру. 20–25 сантиметр биіктікten секіре білу қабілетін дамыту.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыруға (2 метр қашықтықтан) үйрету.</p> <p>Сапқа тұру, сапқа қайта тұру. Онға, солға бұрылу, орнында айналуға үйрету.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою.</p> <p>Қимылды ойындар. Доптармен, арқанмен, құрсаумен ойындарда балалардың белсенділігін дамытуды жалғастыру.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Сөздік қор. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында) білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері бойынша әңгімелер құрастыруға баулу.</p>

Көркем әдебиет	Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Заттардың белгілерін, санын, әрекеттерін білдіретін сөздерді айту қабілетін дамыту; 5-ке дейін тікелей және кері санау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2-3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құрастыру қабілетін дамыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Мұғалімнің үлгісі бойынша ойыншықтарды сипаттау қабілетін дамыту.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Заттарды жүргіпен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру.</p> <p>Шама. Шаманы салыстыру кезінде қабаттасу әдістерін (жоғарғы жағында) және қосымшаларды (жанында) қолдану қабілетін дамыту</p> <p>Геометриялық фигураналар. Сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атап (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, он жағымда терезе, сол жақта орындық, ойыншықтың арт жақта тұр).</p> <p>Ұакытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (танертең, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй. Отбасындағы сүйекті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелуе, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Айналадағы заттар, олардың қасиеттері мен мақсаттары туралы түсініктерді көңейту. Қазақ халқының ұлттық киімдері мен әшекейлерімен таныстыру.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратада білу, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білу.</p> <p>Еңбекке баулу. Баланың айналасындағы ойыншықтарға, заттарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу, олардың адамдардың еңбегімен жасалғандығы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Оның жасына байланысты әдет-ғұрыптар мен дәстүрлер туралы идеяларды қалыптастыру, ұлттық ойындар. Қазақстан Республикасының астанасы – Астана қаласы, республика қалалары мен ауылдарының атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы түсініктерді дамыту.</p> <p>Жолда журу ережелері. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану, бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау. Балалардың өз есімін,</p>

	<p>тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).</p> <p>Жануарлар әлемі. Жәндіктер туралы (коңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту.</p>
Сурет салу	<p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.</p>
Мұсіндеу	Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу.
Жапсыру	Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, түрмисстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.
Құрастыру	Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдей білу дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғақты қимылдар. Музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау, ересектердің әртүрлі музыкалық және шулы аспаптарда ойнауын тыңдау қабілетін жетілдіру.</p> <p>Би. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйтерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл сәуір айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекет міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі кимылдар: Жүру. Жүруді қалыптастыру жұмысын жалғастыру. Тепе-тендікті сақтау. Тепе-тендікті сақтау қалыптастыру жұмысын жалғастыру. Жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындаі отырып жүгірруді қалыптастыру жұмысын жалғастыру. Еңбектеу, өрмелеу. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту дағдысына үйрету. Секіру. Орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру дағдысын дамыту. Лақтыру, домалату, қағып алу. Допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет) дағдысына үйрету. Сап түзеу, сапқа қайта түрү. Сапқа түрү, араларын алшақ ұстая және жақын түрүдү үйрету. Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды кеуденің алдына қою, желкеге қою, иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бұғу және жазу, төмен түсіру. Өкшемен таяқтың, арқаның ұстінен бір қырымен жүзу. Түрегеліп түрүп, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Қимылды ойындар. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. Спорттық жаттығулар. Екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылуды орындау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратады және атауға үйрету.</p> <p>Сөздік қор. Балалардың сөздігіне қарама-қарсы мағынасы бар сөздерді – антонимді қосу. Балаларды қазақ халқының қонақжайлышық дәстүрімен таныстыру (қонақты құтіп алу, төрге отырғызу, сыйбаға, ас қайыру, бата беру), қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауда баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналуда үйрету.</p>

Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық аудың әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбак шешу, айтыс өнеріне баулу.
Қазақ тілі.	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөздік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды, нақты дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Сөздік қор. Заттардың белгілерін, санын, іс-әрекетін білдіретін сөздерді айта білу дағдыларын дамыту; 5-ке дейін тұра және кері санау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2-3 сөзден тұратын жай сейлем құрау дағдысын дамыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Мұғалім үлгісі бойынша ойыншықтарды сипаттай білу дағдыларын дамыту.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үрету. 5 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Бірнеше затты өсу (жоғары) және кему (жақын) ретімен орналастырып, салыстыру қабілетін жақсарту.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Сөйлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр) қабілетін жетілдіру.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертен, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Отбасылық мерекелер, салтанатты кештерге қатысуға деген ұмтылысқа дағдыландыру.</p> <p>Заттық әлем. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Еңбекке баулу. Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің еңбегі, (каламен ауылдың байланысы), діканның еңбегі туралы білімді қалыптастыру. Нанға және азық-түлік өнімдеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Оның жасына байланысты әдет-тұрыптар мен дәстүрлер, ұлттық ойындар туралы түсінікті қалыптастыру. Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану, бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау. Балалардың өз есімін,</p>

	<p>тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсок жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дүрыс ұстауға үрету.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қазақстандағы әртүрлі ауа райы жағдайлары туралы түсініктерді дамыту.</p> <p>Осындайтер әлемі. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Сурет салу	Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта (жоғарыдан төменге немесе солдан онға) пішіннің шеткі сывығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үрету. Қылқаламды ұстінен баса отырып, жуан сыйқтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сыйқтарды жүргізу.
Мұсіндеу	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, ұшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиындау немесе өз бетінше ойдан қылп жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
Құрастыру	Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен қүйлерді тыңдату.</p> <p>Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғақты қимылдар. Музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнай білуді дамыту. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атауды жетілдіру.</p> <p>Билер. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023/2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған қызметтің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: ЖШС «Бану-Түркеш» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Бәйтерек» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл мамыр айы

Ұйымдастырылған қызмет	Ұйымдастырылған қызметтің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру. Жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Балалардағы тепе-тендікті дамыту бойынша жұмысты жалғастыру.</p> <p>Жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындаі отырып жүгіру дағдысын жетілдіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу. Гимнастикалық қабырғага жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту.</p> <p>Секіру. Бір орында тұрып, алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, биқтіктен секіру.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Допты домалату, нысанана лақтыру; жоғары лақтыру және қағып алу дағдысын дамыту.</p> <p>Сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, араларын алшақ ұсташау және жақын тұру.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бұғу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Тізені бұғіп, екі аяқты кезек көтеру.</p> <p>Қимылды ойындар. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Спорттық жаттығулар. Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету.</p> <p>Сөздік қор. Балаларды қазақ халқының қонақжайлышық дәстүрімен таныстыру, (қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, қонақ кәде, (сыбаға), (ас қайыру, бата беру), қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Етістіктерді бүйрек райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауда баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналуда үйрету</p>

Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлік құралдарын (интонация, ым-ишара, кимыл) колдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.
Қазақ тілі	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Заттардың белгілерін, санын, әрекеттерін білдіретін сөздерді айту қабілетін дамыту; 5-ке дейін тікелей және кері санау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. 2-3 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құрастыру қабілетін дамыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Мұғалімнің үлгісі бойынша ойыншықтарды сипаттау қабілетін дамыту.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын. Заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді жетілдіру.</p> <p>Сан, санау. Заттар тобын салыстыру дағдысын жетілдіру.</p> <p>Шама. Затты салыстыру кезінде затты үстіне (жоғары) және қасына (қатар) қою тәсілдерін қолдана білуді дамыту.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Сөйлеуде сын есімдерді қолдана білуді жетілдіру, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілей (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр) білуді жетілдіру.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық әрекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кешесе», «тертең» туралы ұғымдарын кеңейту.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын айта білуді бекіту, баланы өзін-өзі құрметтеуге, өзін-өзі бағалауға, өзіне деген сенімділікке, оны жақсы көретініне, жақсы екеніне тәрбиелеу.</p> <p>Заттық әлем. Айналадағы заттар, олардың қасиеттері мен мақсаты туралы түсініктерін кеңейту.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Еңбекке баулу. Басқа адамдардың еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауды, үлкендерге көмектесуге деген құлышынысын сақтауды тәрбиелеу.</p> <p>Адамгершілік, патриоттық тәрбие беру. Қазақ халқының салт-дәстүрлөрі, ұлттық ойындары туралы, Қазақстан Республикасының елордасы – Астана қаласы, республика қалаларының атаулары, олардың көркіті жерлері туралы түсініктерін дамыту.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану, бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасауды таныстыру.</p> <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары. Қазақстанның әртүрлі ауа-райы жағдайлары туралы түсініктерін дамыту.</p>

	<p>Өсімдіктер әлемі. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Жәндіктер (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырска), қыстайтын және қоныс аударатын құстар туралы түсініктерін кеңейту.</p>
Сурет салу	Сурет салуда енкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу.
Мұсіндеу	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиоя немесе өз бетінше ойдан қылп жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруде қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
Құрастыру	Табиғи материалдан әртүрлі композициялар жасауға баулу. Шығармашылық қиялды дамыту, материалдарды өз бетінше таңдау және көрнекілікке сүйене отырып композициялар ойлап табуды дамыту.
Музыка	<p>Музыка тыңдау. Қазақтың халық аспабы домбыра дыбысын қабылдау қабілетін дамыту.</p> <p>Ән айту. Аспаптың сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз (тәрбиешінің көмегімен) ән айту қабілетін арттыру.</p> <p>Музыкалық-ыргақтық қимылдар. Би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындауға қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>Балалар музыкалық аспабында ойнау. Ағаш қасықта, асатаяқта, сазсырнада қарапайым әуендерді ойнай білуге дағдыландыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарын тану және атап қабілеттерін арттыру.</p> <p>Би. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру.</p>